

**PRZEDMIOTOWY
SYSTEM OCENIANIA
HISTORIA
I SPOŁECZEŃSTWO**

Klasy IV-VI

**Szkoła Podstawowa
im. św. Maksymiliana Kolbego
w Teresinie**

ZASADY OGÓLNE

Na lekcje historii i społeczeństwa uczeń przychodzi właściwie przygotowany. Posiada wszystkie niezbędne indywidualne pomoce dydaktyczne, do których należą: zeszyt przedmiotowy, podręcznik, zeszyt ćwiczeń oraz przybory szkolne. Przynosi odrobione prace domowe. Posiada utrwaloną wiedzę i nabyte umiejętności z trzech ostatnich lekcji.

Podczas zajęć pracuje aktywnie i systematycznie, przestrzega zasad porządku i bezpieczeństwa. Za swoją pracę otrzymuje bieżące oceny cząstkowe. Oceny te są uzyskiwane za pomocą różnych form kontroli, do których należą: wypowiedzi ustne, kartkówki, prace domowe, prace klasowe, sprawdziany, testy.

Pisze wyznaczone przez nauczyciela pisemne sprawdziany wiadomości (inaczej prace klasowe). Za takie uważane są prace sprawdzające wiedzę i umiejętności ucznia wykraczające poza materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji. Poznaje z wyprzedzeniem formę pracy kontrolnej oraz zakres materiału podlegającego sprawdzeniu. Powtarza wiadomości na lekcjach powtórzeniowych poprzedzających sprawdzian.

Po otrzymaniu sprawdzonego i ocenionego sprawdzianu dokonuje jego poprawy, a następnie zwraca nauczycielowi do przechowania w danym roku szkolnym.

Ma możliwość przystąpienia do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w terminie dwóch tygodni od jego oddania. Może to uczynić tylko jeden raz w formie uzgodnionej z nauczycielem.

Poza sprawdzianami pisze pisemne sprawdziany wiadomości z trzech ostatnich lekcji tak zwane kartkówki, które mogą być przeprowadzane bez zapowiedzi.

Starannie i estetycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy. Podczas redagowania prac pisemnych zwraca uwagę na ich poprawność językową, interpunkcyjną i ortograficzną. Stara się nie popełniać błędów.

W przypadku nieobecności na lekcjach uzupełnia materiał programowy i wiadomości z tych lekcji we własnym zakresie. Wypełnienie tego obowiązku jest sprawdzane przez nauczyciela.

Oceny na semestr i na koniec roku wystawiane są w oparciu o wszystkie oceny cząstkowe, które uzyskuje się na bieżąco w ciągu całego roku szkolnego.

Uczeń może otrzymywać bieżące cząstkowe oceny dodatkowe za wykonywanie prac w ramach zajęć dodatkowych z historii; za czynny udział w imprezach i uroczystościach związanych z historią, polegający na pamięciowym opanowaniu tekstu i wystąpieniu w programie artystycznym; za wykazanie aktywności podczas zajęć na wycieczkach

historycznych, przejawiającej się w udzielaniu odpowiedzi na zadawane pytania; za uczestnictwo w konkursach historycznych poprzedzone odpowiednim przygotowaniem i potwierdzone uzyskaniem znaczących osiągnięć. Dodatkowe bieżące oceny cząstkowe za wymienione rodzaje działalności są przeznaczone dla uczniów chętnych i szczególnie zainteresowanych przedmiotem.

Uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu. Jeżeli chce skorzystać z tego prawa, wówczas składa sam lub jego rodzice pisemną prośbę do Dyrektora Szkoły.

Po wpłynięciu takiej prośby Dyrektor Szkoły powołuje komisję do przeprowadzenia sprawdzianu. Pytania (zadania praktyczne) zawarte w sprawdzianie przygotowuje nauczyciel uczący przedmiotu w porozumieniu z członkami komisji. Następnie uczeń przystępuje do sprawdzianu. Komisja na podstawie przeprowadzonego sprawdzianu podwyższa lub pozostawia ocenę ustaloną przez nauczyciela. Ocena ustalona w wyniku przeprowadzonego sprawdzianu jest ostateczna.

Na takich warunkach i w takim trybie uczeń może osiągnąć wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z przedmiotu. Nie ma innej możliwości podwyższenia oceny semestralnej ani rocznej.

SYSTEM PROCENTOWY STANOWIĄCY PODSTAWĘ OKREŚLANIA OCEN ZE SPRAWDZIANÓW

0% -40 % -ocena niedostateczna

41%-55% -ocena dopuszczająca

56%-75% -ocena dostateczna

76% -90% -ocena dobra

91%-100% -ocena bardzo dobra

100% oraz bezbłędnie wykonane zadanie dodatkowe –ocena celująca

ZAKRES WYMAGAŃ

Wymagania edukacyjne stawiane uczniom wynikają z zapisów zawartych w podstawach programowych i z realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających te podstawy.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE
Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA
W KLASYFIKACJI SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

KLASA IV

Ocena celująca

Uczeń:

- 1.Zna wszystkie wymagane pojęcia.
- 2.Potrafi samodzielnie wyjaśniać przyczyny i skutki wydarzeń, zjawisk i procesów.
- 3.Dostrzega prawidłowości.
- 4.Analizuje podobieństwa i różnice.
- 5.Umie formułować rozbudowane opinie, posługując się logiczną argumentacją.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- 1.Zna całą wymaganą faktografię.
- 2.Potrafi budować ciągi przyczynowo-skutkowe.
- 3.Samodzielnie formułuje opinie i wnioski.
- 4.Potrafi uzasadnić swoje zdanie, posługując się trafnie dobranymi, logicznymi argumentami.

Ocena dobra

Uczeń:

- 1.Zna wszystkie wymagane pojęcia i terminy.
- 2.Swobodnie porusza się w omawianych treściach.
- 3.Umiejszcawia fakty w czasie i przestrzeni.
- 4.Samodzielnie wykonuje zadania.
- 5.Samodzielnie formułuje opinie.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- 1.Zna podstawowe pojęcia i terminy.
- 2.Umiejszcawia podstawowe fakty w czasie i przestrzeni.
- 3.Wykonuje zadania o średnim stopniu trudności.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

1. Zna najprostsze pojęcia.
2. Wymienia podstawowe fakty dotyczące omawianego tematu.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

1. Nie zna podstawowych pojęć i terminów.
2. Nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostych zadań.
3. Nie wykazuje się zaangażowaniem.

KLASA V

Ocena celująca

Uczeń:

1. Opanował treści wykraczające poza program nauczania-poszerza swą wiedzę dotyczącą epok: starożytności i średniowiecza; w szczególności ich osiągnięć cywilizacyjnych.
2. Ocenia rolę postaci historycznych.
3. Swobodnie posługuje się pojęciami historycznymi, potrafi stosować je w sytuacjach problemowych.
4. Analizuje wskazane zjawiska i fakty historyczne.
5. Jest samodzielny i twórczy.
6. Ma ciekawe pomysły.
7. Segreguje zdobyte informacje.
8. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.
9. Planuje i organizuje swoją pracę.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

1. Opanował treści dopełniające, nazwy i ramy historyczne epok: starożytności i średniowiecza; dostrzega i omawia ich cechy charakterystyczne, dokonuje ich porównania; analizuje i porównuje osiągnięcia cywilizacyjne: ludów Mezopotamii, Egipcjan, Greków i Rzymian oraz wydarzenia i osiągnięcia kulturowe w dziejach Polski; zna i rozumie rolę postaci w wydarzeniach historycznych.
2. Opanował pełny zakres wiedzy objęty programem nauczania w klasie piątej.

- 3.Swobodnie posługuje się osią czasu.
- 4.Zna przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń historycznych.
- 5.Analizuje teksty źródłowe na wymaganym poziomie.
- 6.Poprawnie rozumuje i posługuje się zdobytą wiedzą.
- 7.Formułuje dłuższe wypowiedzi ustne i pisemne.
- 8.Sprawnie analizuje dane umieszczone na mapach, wykresach, tabelach.
- 9.Systematycznie przygotowuje się do zajęć.
- 10.Odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocena dobra

Uczeń:

- 1.Opanował treści rozszerzające –nazwy i ramy chronologiczne epok: starożytności i średniowiecza; dostrzega i omawia ich cechy charakterystyczne; osiągnięcia cywilizacyjne: ludów Mezopotamii, Egipcjan, Greków i Rzymian, pamięta i interpretuje ważne wydarzenia z historii Polski, dokonuje ich porównania; zna i rozumie rolę postaci w ważnych wydarzeniach historycznych.
- 2.Posługuje się osią czasu: lokalizuje daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie; oblicza czas pomiędzy wydarzeniami.
- 3.Prawidłowo posługuje się pojęciami.
- 4.Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy wydarzeniami.
- 5.Odczytuje różne teksty kultury.
- 6.Zna najważniejsze osiągnięcia, które składają się na dziedzictwo kulturowe.
- 7.Rozpoznaje i omawia dzieła architektury i sztuki.
- 8.Prawidłowo odczytuje informacje kartograficzne i statystyczne.
- 9.Poprawnie formułuje dłuższe wypowiedzi pisemne i ustne.
- 10.Samodzielnie pracuje z podręcznikiem.
11. Systematycznie odrabia prace domowe.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- 1.Opanował treści podstawowe-nazwy epok: starożytność, średniowiecze; osiągnięcia cywilizacyjne: ludów Mezopotamii, Egipcjan, Greków i Rzymian; ważne fakty z historii Polski ukazane w podręczniku, rozumie rolę głównych postaci w ważnych wydarzeniach historycznych.

2. Posługuje się osią czasu: lokalizuje daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie.
3. Z pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni historycznej.
4. Z pomocą nauczyciela odczytuje informacje przedstawione na mapie.
5. Zna i rozumie podstawowe pojęcia.
6. Formułuje krótkie wypowiedzi ustne i pisemne na dany temat.
7. Z pomocą nauczyciela odczytuje informacje zawarte w tekście źródłowym.
8. Dostrzega proste związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi.
9. Wykazuje niewielką aktywność na lekcji.
10. Samodzielnie wykonuje proste zadania i ćwiczenia z podręcznika i zeszytu ćwiczeń.
11. Prowadzi zeszyt przedmiotowy, samodzielnie wykonuje proste prace domowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

1. Opanował treści konieczne-nazwy epok: starożytność, średniowiecze; wybrane osiągnięcia cywilizacyjne: ludów Mezopotamii, Egipcjan, Greków i Rzymian, wybrane wydarzenia i postacie z historii Polski ukazane w podręczniku.
2. Wyясnia znaczenie prostych pojęć przy pomocy nauczyciela.
3. Ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu.
4. Nie potrafi obliczyć czasu pomiędzy datami.
5. Nie potrafi samodzielnie zbudować poprawnej wypowiedzi na dany temat (ustnej i pisemnej).
6. Korzysta z podręcznika i zeszytu ćwiczeń jedynie przy pomocy nauczyciela.
7. Postawa ucznia jest najczęściej bierna, ale wykazuje on chęć współpracy z nauczycielem.
8. Z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

1. Nie opanował treści koniecznych-wykazuje poważne braki w podstawowych wiadomościach dotyczących epok: starożytności i średniowiecza.
2. Nie potrafi lokalizować wydarzeń na osi czasu, nie potrafi określić wieku i jego połowy.
3. Nie potrafi odczytać prostych tekstów podręcznikowych oraz tekstów kultury.
4. Nie potrafi odtworzyć najważniejszych elementów materiału opracowanego podczas lekcji.
5. Nie rozumie podstawowych symboli występujących w opisach: map, schematów.

- 6.Nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi ustnej.
- 7.Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.
- 8.Nie wykonuje zadań i ćwiczeń, nie wykazuje chęci współpracy z nauczycielem.
- 9.Nie wykonuje prac domowych, jest bierny, nie przejawia zainteresowania przedmiotem.

KLASA VI

Ocena celująca

Uczeń:

- 1.Opanował treści wykraczające poza program nauczania (kompetencje określone w poziomach I.-IV.)-poszerza swą wiedzę dotyczącą epok: nowożytność, wiek XIX, epoka współczesna; w szczególności ich osiągnięć cywilizacyjnych.
- 2.Oceni rolę postaci historycznych.
- 3.Swobodnie posługuje się pojęciami historycznymi, potrafi stosować je w sytuacjach problemowych.
- 4.Analizuje wskazane zjawiska i fakty historyczne.
- 5.Jest samodzielny i twórczy, przygotowuje prace dodatkowe.
- 6.W pracy grupowej jest liderem grupy, ma ciekawe pomysły, pomaga kolegom w pracy.
- 7.Wyszukuje, gromadzi i segreguje zdobyte informacje.
- 8.Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.
- 9.Planuje i organizuje swoją pracę.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- 1.Opanował treści dopełniające (kompetencje określone w poziomach I.-III.)-nazwy i ramy chronologiczne epok: nowożytność, wiek XIX, epoka najnowsza; dostrzega i omawia ich cechy charakterystyczne, dokonuje ich porównania; analizuje i porównuje osiągnięcia cywilizacyjne tych epok; zna i rozumie rolę postaci w wydarzeniach historycznych.
- 2.Opanował pełny zakres wiedzy objęty programem nauczania w klasie szóstej.
- 3.Swobodnie posługuje się osią czasu.
- 4.Zna przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń historycznych.
- 5.Analizuje teksty źródłowe na wymaganym poziomie.
- 6.Poprawnie rozumuje i posługuje się zdobytą wiedzą.
- 7.Potrafi wyszukiwać dodatkowe informacje.
- 8.Formułuje dłuższe wypowiedzi ustne i pisemne.

- 9.Sprawnie analizuje dane umieszczone na mapach, wykresach, w tabelach i diagramach.
- 10.Uczestniczy aktywnie w pracy grupowej.
- 11.Systematycznie przygotowuje się do zajęć.
- 12.Odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocena dobra

Uczeń:

- 1.Opanował treści rozszerzające (kompetencje określone w poziomach I.-II.) –nazwy i ramy chronologiczne epok: nowożytność, wiek XIX, epoka najnowsza; dostrzega i omawia ich cechy charakterystyczne; zna osiągnięcia cywilizacyjne tych epok; dokonuje ich porównania; zna i rozumie rolę postaci w ważnych wydarzeniach historycznych.
- 2.Posługuje się osią czasu: lokalizuje daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie; oblicza czas pomiędzy wydarzeniami.
- 3.Prawidłowo posługuje się pojęciami.
- 4.Dostrzega związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy wydarzeniami.
- 5.Odczytuje różne teksty kultury.
- 6.Zna najważniejsze osiągnięcia, które składają się na dziedzictwo kulturowe.
- 7.Rozpoznaje i omawia dzieła architektury i sztuki odrodzenia.
- 8.Prawidłowo odczytuje informacje kartograficzne i statystyczne.
- 9.Dobrze formułuje dłuższe wypowiedzi pisemne i ustne.
- 10.Samodzielnie pracuje z podręcznikiem.
- 11.Systematycznie odrabia prace domowe.
- 12.Chętnie i aktywnie współpracuje w grupie zadaniowej.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- 1.Opanował treści podstawowe (kompetencje określone w poziomie I.)-nazwy epok: nowożytność, wiek XIX, epoka współczesna; wybrane osiągnięcia cywilizacyjne tych epok; szczególnie ważne fakty, główne postacie historyczne.
- 2.Posługuje się osią czasu: lokalizuje daty na osi czasu, potrafi określić wiek i jego połowę, szereguje wydarzenia w czasie.
- 3.Z pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni historycznej.
- 4.Z pomocą nauczyciela odczytuje informacje przedstawione na mapie.
- 5.Zna i rozumie podstawowe pojęcia.

6. Formuluje krótkie wypowiedzi ustne i pisemne na dany temat.
7. Z pomocą nauczyciela odczytuje informacje z tekstu źródłowego.
8. Rozpoznaje cechy charakterystyczne budowli w stylu renesansowym.
9. Dostrzega proste związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi.
10. Wykazuje niewielką aktywność na lekcji, ale chętnie współpracuje z grupą podczas realizacji zadań i projektów grupowych.
11. Samodzielnie wykonuje proste zadania i ćwiczenia z podręcznika i zeszytu ćwiczeń.
12. Prowadzi zeszyt przedmiotowy, samodzielnie wykonuje proste prace domowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

1. Opanował treści konieczne-nazwy epok: nowożytność, wiek XIX, epoka współczesna; wybrane osiągnięcia cywilizacyjne tych epok; szczególnie ważne fakty, główne postaci historyczne.
2. Wyjaśnia znaczenie prostych pojęć przy pomocy nauczyciela.
3. Ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu.
4. Nie potrafi samodzielnie obliczyć czasu pomiędzy datami.
5. Nie potrafi samodzielnie zbudować poprawnej wypowiedzi na dany temat (ustnej i pisemnej).
6. Nie potrafi korzystać z mapy.
7. Korzysta z podręcznika i zeszytu ćwiczeń jedynie z pomocą nauczyciela.
8. Postawa ucznia jest najczęściej bierna, ale wykazuje on chęć współpracy z nauczycielem.
9. W realizacji zadań grupowych prezentuje postawę bierną, przy pomocy nauczyciela odtwarza efekty pracy kolegów.
10. Z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

1. Nie opanował treści koniecznych-wykazuje poważne braki w podstawowych wiadomościach dotyczących epok: nowożytnej i najnowszej.
2. Nie potrafi lokalizować wydarzeń na osi czasu, nie potrafi określić wieku i jego połowy.
3. Nie potrafi odczytać prostych tekstów podręcznikowych oraz tekstów kultury.
4. Nie potrafi odtworzyć najważniejszych elementów materiału opracowanego podczas lekcji.

5. Nie rozumie podstawowych symboli występujących w opisach map, schematów, diagramów, tabel.
6. Nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi ustnej.
7. Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.
8. Nie wykonuje zadań i ćwiczeń, nie wykazuje chęci współpracy z nauczycielem, pozostaje bierny podczas pracy w grupie zadaniowej.
9. Nie wykonuje prac domowych, jest bierny, nie przejawia zainteresowania przedmiotem.
10. Nie wyraża chęci poprawy uzyskanych ocen.

OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W KLASIE SZOSTEJ

Uczeń potrafi:

- umieszczać wydarzenia w przedziałach czasowych, obliczać upływ czasu między wydarzeniami, lokalizować je w czasie i przestrzeni historycznej z wykorzystaniem osi czasu, planów, map, wykresów, diagramów i tabel,
- ujmować treści historyczne w związkach przyczynowo-skutkowych,
- oceniać fakty i wydarzenia z przeszłości oraz je porównywać,
- dokonywać wszechstronnej analizy tekstów źródłowych,
- analizować mapę, odczytywać prawidłowo zawarte w niej informacje,
- tworzyć opowiadanie/opis oparty na treściach historycznych, z obrazowym ujmowaniem epizodów i postaci,
- określać charakterystyczne cechy epok historycznych, dostrzegać różnice i ciągłość osiągnięć cywilizacyjnych i dziejów,
- poszukiwać informacji w różnych źródłach wiedzy oraz rozwijać umiejętności ich doboru i porządkowania.

Uczeń klasy szóstej wraz z jej ukończeniem powinien posiadać wiedzę i umiejętności (zgodnie z programem nauczania i nową podstawą programową) w następującym zakresie:

Epoka odrodzenia

- humanista, humanizm, odrodzenie, renesans, człowiek renesansu, styl renesansowy, drukowana książka
- wielkie odkrycia geograficzne
- Aztekowie, Stary Świat, Nowy Świat

- arrasy, arkady
- zakon krzyżacki, hołd pruski, Inflanty
- unia lubelska, Rzeczpospolita Obojga Narodów

Odrodzenie – powrotem do starożytności.

Skutki wypraw geograficznych.

Złoty wiek zyguntowski.

Unia Polski z Litwą.

Demokracja szlachecka

- obywatel, demokracja szlachecka, przywileje, wolna elekcja, sejm elekcyjny, prymas, król, senat, izba poselska, artykuły henrykowskie

Zasady demokracji szlacheckiej.

Działalność gospodarcza polskiej szlachty

- folwark, pańszczyzna, kmiecie, spichlerz, flisak, handel gdański, spław rzeczny Wisłą do Gdańska

Złoty wiek Rzeczypospolitej.

Rzeczpospolita w XVII wieku

- potop szwedzki, obrona Częstochowy, wojna podjazdowa, hetman
- Dzikie Pola, Ukraina, Zaporozże, Kozacy, rejestr kozacki, ataman, powstanie Chmielnickiego
- wojny z Turcją, Podole, odsiecz wiedeńska, husaria

Okoliczności wojen XVII wieku.

Czasy upadku Rzeczypospolitej

- naprawa państwa, Komisja Edukacji Narodowej, Sejm Wielki, Konstytucja 3 maja, Straż Praw, monarchia konstytucyjna, liberum veto
- powstanie kościuszkowskie, kosynierzy, rozbiory Rzeczypospolitej
- Legiony Polskie Dąbrowskiego, Mazurek Dąbrowskiego, Księstwo Warszawskie, Kodeks Napoleona

Aspekty nowoczesnego państwa.

Pierwsze powstanie narodowe i jego skutki.

Rozbiory Rzeczypospolitej w XVIII wieku.

Znaczenie utworzenia Księstwa Warszawskiego.

Ziemie polskie w XIX wieku

- powstanie listopadowe, spisek podchorążych, noc listopadowa, Wielka Emigracja
 - powstanie styczniowe, branka, wojna partyzancka, zsyłka, Sybir, Cytadela warszawska
 - rusyfikacja, germanizacja, tajne nauczanie, Kulturkampf, strajk dzieci we Wrześni, praca organiczna, pozytywizm
 - emigracja polityczna, zarobkowa, wielcy Polacy na emigracji
 - rozwój przemysłu, Łódź – miasto robotników i fabrykantów, produkcja fabryczna
- Przyczyny i skutki XIX-wiecznych powstań narodowych – listopadowego (1830) i styczniowego (1863).*

Walka Polaków o język i kulturę w XIX wieku.

Sytuacja polityczna i ekonomiczna Polaków w XIX wieku.

Rozwój przemysłu na ziemiach polskich w XIX wieku.

Wielka wojna i świat po wojnie

- trójprzymierze, trójporozumienie, wielka wojna, wojna pozycyjna, Legiony Polskie Piłsudskiego, Błękitna Armia gen. Hallera
- konferencja w Paryżu, traktat wersalski, 14 punktów Wilsona, 11 listopada 1918 roku
- II Rzeczpospolita, walki o granice, dwudziestolecie międzywojenne
- Bitwa Warszawska, przewrót majowy, konstytucje II Rzeczypospolitej, odbudowa gospodarki

Przyczyny i skutki I wojny światowej.

Wynalazki XX wieku jako przyczyna zmian w życiu ludzi.

Osiągnięcia odrodzonego państwa polskiego – II Rzeczypospolitej.

Największa wojna w dziejach świata

- faszyzm, nazizm, komunizm, państwo totalitarne, dyktatura
- wojna obronna Polski
- okupacja, Holokaust, getto, deportacje, niemieckie obozy koncentracyjne, Katyń
- Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa, konspiracja, sabotaż, powstanie w getcie warszawskim, powstanie warszawskie, Szare Szeregi
- walka Polaków na Wschodzie i na Zachodzie podczas II wojny światowej: bitwa o Anglię, Dywizjon 303, ORP „Orzeł”, Narwik, Monte Cassino, Lenino, Berlin

Programy i cele przywódców państw totalitarnych jako przyczyny wojny.

Postawa Polski wobec żądań Hitlera.

Aspekty polskiego września 1939 roku.

Dwie okupacje: niemiecka i radziecka.

Działalność Armii Krajowej.

Polacy na frontach II wojny światowej.

Polska i świat po II wojnie światowej

- wielka trójka, żelazna kurtyna, zimna wojna, supermocarstwa, Hiroszima, Nagasaki
- odbudowa kraju ze zniszczeń wojennych, socjalizm, aparat bezpieczeństwa, cenzura polityczna, planowanie centralne, kult jednostki
- protesty społeczeństwa, opozycja demokratyczna, strajki, stan wojenny, obrady okrągłego stołu, wolne wybory
- demokratyczne państwo, Konstytucja RP, instytucje demokratyczne
- grupy społeczne, znaczenie pracy, bezrobocie, prywatyzacja
- Polacy za granicą, emigracja zarobkowa, Polonia, miejsca pamięci narodowej
- Unia Europejska, Parlament Europejski, Komisja Europejska, europejska solidarność, symbole unijne
- NATO, ONZ, UNICEF
- globalizacja, rewolucja technologiczna, kultura masowa, antyglobaliści, ochrona środowiska naturalnego, zagrożenia dla świata – bezrobocie, bieda, brak dostępu do wody, brak dostępu do edukacji, niszczenie zasobów naturalnych, terroryzm, konflikty zbrojne

Aspekty podzielonego świata – skutki cywilizacyjne podziału.

PRL – państwo socjalistyczne.

Droga do wolności – powstanie i działalność „Solidarności”.

III Rzeczpospolita – państwo demokratyczne.

Współczesne społeczeństwo.

Polska w Unii Europejskiej.

Organizacje międzynarodowe i ich cele.

Rewolucja technologiczna – korzyści i konsekwencje rozwoju cywilizacyjnego ludzkości.

